

Mededeling Europees Patent strategie

Titel: **A Patent strategy for Europe (nederlandse versie niet beschikbaar)**

Datum Raadsdocument: 4 april 2007
Nr Raadsdocument: PM
Nr. Commissiedocument: COM (2007)165
Eerstverantwoordelijk ministerie: EZ i.o.m. BZ, OS, FIN, OCW en JUS

Behandelingstraject in Brussel:

Raadswerkgroep octrooirecht. Verdere traject is nog niet bekend

Achtergrond, korte inhoud en doelstelling van het voorstel:

De Commissie presenteert in de mededeling haar visie op de toekomst van het Europese octrooisysteem. De Commissie, voortbouwend op de consultatie die in 2006 onder belanghebbenden is gehouden, signaleert dat octrooieringskosten in Europa, onevenredig hoog zijn. Hoge vertaalkosten en een verbrokkeld geschilbeslechtingsstelsel zijn de belangrijkste veroorzakers daarvan.

De Commissie geeft aan dat een Gemeenschapsoctrooi het uiteindelijke doel is uit oogpunt van kostenbesparing en rechtszekerheid. De Commissie realiseert zich echter dat het Gemeenschapsoctrooi op korte termijn een lastig te bereiken doel is wegens tweespalt onder lidstaten over het talenregime en de inrichting van de octrooirechtspraak.

De Commissie geeft aan ook te willen kijken naar de twee oplossingen die door enkele lidstaten van het Europees Octrooiverdrag zijn uitgewerkt in twee optionele protocollen, nl het zogenaamde Londen protocol en het European Patent Litigation Agreement (EPLA).

- voor het vertalingenprobleem is die gelegen in het een zogeheten vertalingenprotocol (ook wel aangeduid met “London protocol”), dat een aanzienlijke reductie van de vertaalkosten bewerkstelligt;
- daarnaast is de Commissie bereid om – vooruitlopend op de totstandkoming van een Gemeenschapsoctrooi– eerst te werken aan een efficiënt geschilbeslechtings-systeem.

De Commissie constateert dat de lidstaten hierover eveneens verdeeld zijn. Een aantal lidstaten wil doorgaan met een apart geschilbeslechtingsverdrag annex aan het Europees Octrooiverdrag, strekkende tot instelling van een aparte octrooirechter. Een andere groep lidstaten prefereert de beslechting van octrooigeschillen onder te brengen in de communautaire jurisdictie.

De Commissie stelt voor te zoeken naar een model waarbij de (meeste) principes van de EPLA-oplossing worden geïntegreerd in een nieuw op te zetten communautaire octrooi-jurisdictie. Met deze optie beoogt de Commissie een brug te slaan tussen lidstaten die elkaar al zo lang verdeeld houden op dit onderwerp en daarmee een doorbraak in het dossier te forceren. De Commissie geeft aan bereid te zijn wetgevingsvoorstellen te willen doen en een onderhandelingsmandaat voor de deelname aan een geschilbeslechtingsverdrag te willen vragen als daarover consensus bestaat.

Voorts wijst de Commissie – zij het in deze mededeling slechts summier – op het belang van de verbetering van de kwaliteit van het octrooiverleningssysteem, steun voor kleine en middelgrote ondernemingen om gebruik te maken van intellectuele eigendomsrechten, kennisoverdracht, handhaving en alternatieve geschilbeslechting. Tot slot vraagt zij aandacht voor internationale

aspecten, zoals de internationale handhaving en bestrijding van piraterij.

Rechtsbasis van het voorstel: Niet van toepassing, want het betreft een mededeling

Besluitvormingsprocedure en rol Europees Parlement: Niet van toepassing want het betreft een mededeling.

Instelling nieuw Comitologie-comité: Niet van toepassing, want het betreft een mededeling

Subsidiariteit en proportionaliteit:

Subsidiariteit:

Niet van toepassing, het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: positief

Voor de langere termijn is het uiteindelijke doel van de Gemeenschap de totstandkoming van een Gemeenschapsoctrooi, hetgeen niet door de lidstaten afzonderlijk kan worden gerealiseerd. Een Gemeenschapsoctrooi is uit oogpunt van de interne markt en bevordering van de concurrentiekracht en innovatiekracht van de Europese economie positief te waarderen. Dat geldt met name voor de mogelijkheid om met één aanvraag één octrooirecht te verkrijgen dat geldig is in de gehele Gemeenschap.

Echter een Gemeenschapsoctrooi is, gelet op de verdeeldheid binnen de Raad, vooralsnog ver verwijderd. Het is om die reden dat oplossingen veeleer te vinden zijn in het kader van het Europees Octrooiverdrag.

Voor de kortere termijn ligt volgens Nederland met betrekking tot een geschilbeslechtingsstelsel voor octrooien communautair optreden alleen in de rede ter bewaking van de conformiteit daarvan met het acquis communautaire.

Proportionaliteit:

Niet van toepassing, het betreft een mededeling. Voor zover tot een beoordeling dient te worden overgegaan luidt het oordeel: twijfelachtig.

Voor de lange termijn valt een Europees Octrooi alleen met het instrument van de verordening te realiseren.

Voor de kortere termijn zijn de plannen om te komen tot een Europees geschilbeslechtingsstelsel voor octrooien, dat betrekking heeft op nationale of in het kader van het Europees Octrooiverdrag verleende octrooien, afhankelijk van de inhoud van de concrete wetgevingsvoorstellen. Nederland heeft hierbij wel twijfels over de door de Commissie in de mededeling aangekondigde aanpak. Mede gelet op de ervaringen met het Gemeenschapsoctrooi, ligt een inhoudelijke communautaire regeling minder voor de hand. De inspanning op communautair niveau zal er veeleer op gericht moeten zijn om de compatibiliteit van een vrijwillig geschilbeslechtingsstelsel in het kader van het Europees Octrooi Verdrag met het acquis communautaire te verzekeren.

Consequenties voor de EU-begroting: geen

Financiële, personele en administratieve consequenties voor de rijksoverheid, decentrale overheden en/of bedrijfsleven en burger:

Niet van toepassing, want het betreft mededeling. Financiële consequenties voor de rijksoverheid zijn naar verwachting nihil. De consequenties voor het bedrijfsleven zijn in principe alleen maar voordelig; de mate waarin zal echter sterk afhankelijk zijn van de concrete uitwerking.

Vervolgtraject financiële afspraken: Niet van toepassing want het betreft een mededeling.

Consequenties voor nationale en decentrale regelgeving/beleid, (informatie over het inschakelen van nationale agentschappen / zelfstandige bestuursorganen e.d., implementatie en uitvoering, notificatie en handhaving en/of sanctionering): Niet van toepassing want het betreft een Mededeling.

Voorgestelde implementatietermijn (bij richtlijnen) dan wel voorgestelde datum inwerking treding(bij verordeningen en beschikkingen) met commentaar t.a.v. haalbaarheid: Niet van toepassing want het betreft een mededeling.

Consequenties voor ontwikkelingslanden: Geen

Nederlandse belangen en eerste algemene standpuntbepaling:

Het Nederlandse bedrijfsleven is sterk gebaat bij een snelle vereenvoudiging van het dure talenregime en een snelle invoering van een goede, snelle, kostenefficiënte en uniforme octrooirechtspraak. Daarmee kunnen de kosten voor het bedrijfsleven aanzienlijk worden gereduceerd en neemt de rechtszekerheid toe. Deze doelen kunnen op redelijk korte termijn worden gerealiseerd door inwerkingtreding van het vertalingenprotocol (London protocol) en de invoering van het geschilbeslechtingsstelsel voor octrooien (EPLA), die beide in het kader van het Europees Octrooiverdrag zijn ontwikkeld.

Voor de lange termijn is het Gemeenschapsoctrooi het uiteindelijke doel. Zoals de ervaringen met het Gemeenschapsmerk en het Gemeenschapsauteursrecht laten zien, levert dat aanzienlijke voordelen voor het Nederlandse bedrijfsleven op (mits de vertaalkosten van het octrooi omlaag gaan en de geschilbeslechting goed geregeld is).

Tegelijkertijd gebiedt echter de realiteit te onderkennen dat de realisering van een Gemeenschapsoctrooi een zaak van lange adem is. Daarom wordt een gefaseerde aanpak voorgestaan, waarbij eerst een reductie van vertaalkosten met het London protocol en een verbeterd geschilbeslechtingsstelsel via het EPLA worden gerealiseerd, en in tweede instantie het Gemeenschapsoctrooi tot stand wordt gebracht. Dat is – zo bleek uit de door de Commissie in 2006 gehouden consultatie – de wens van het overgrote deel van het bedrijfsleven.

Met het oog op de uiteindelijke totstandkoming van het Gemeenschapsoctrooi, om de conformiteit met het Gemeenschapsrecht en een goede verhouding tussen de EPLA-rechter en het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen te waarborgen is een goede afstemming tussen het EPLA en het Gemeenschapsrecht van groot belang.

Het is positief dat de Commissie een nieuwe poging onderneemt om de impasse in het verbeteren van het Europese octrooisysteem te doorbreken en probeert een compromis tot stand te brengen, en daarbij prioriteit geeft aan het verbeteren van het systeem van geschilbeslechting. Of zij daarin slaagt zal sterk afhangen van de concrete uitwerking. Eisen die met betrekking tot geschilbeslechting van belang zullen zijn betreffen: gedecentraliseerd eenheidsrechtspraak in eerste aanleg; benoeming van naast juridische ook technische rechters, snelle procedures en het hanteren van een vereenvoudigd talenregime (bij voorkeur ‘English only’).

Het gevaar bestaat bij deze uitwerking nog steeds dat discussies die aanleiding gaven tot het vastlopen van het Gemeenschapsoctrooi opnieuw zullen opspelen. Ook is niet duidelijk welke rechtsbasis de Commissie voor ogen heeft bij het door haar voorgestane model. De antwoorden op deze vragen zullen bepalend zijn voor de vraag of het door de Commissie voorgestane compromis een reëel alternatief is voor het EPLA- model, zoals dat reeds verregaand is uitgewerkt en waarvan Nederland altijd en warm voorstander is geweest.